HOMEPAKOLAISET RY

TOIMINTAKERTOMUS 2021

YHDISTYS

Toiminnan tarkoitus

Yhdistyksen tarkoituksena on edistää sisäilmasta sairastuneiden perusoikeuksien toteutumista Suomessa ja herättää keskustelua sairastuneiden vaikeasta tilanteesta. Yhdistys pyrkii vaikuttamaan lainsäädäntöön ja viranomaistoimintaan, tuomaan asiaa esille eri tiedotuskanavien kautta ja täten saamaan muutoksia nykytilanteeseen.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys luo kontakteja tiedotusvälineisiin, päättäjiin, virkamiehiin, alan muihin yhdistyksiin ja vaikuttajiin, seuraa alan tieteellistä tutkimusta ja pyrkii kokoamaan yhteen sisäilmasta sairastuneita. Yhdistys jakaa tietoa sisäilmaongelmista esim. nettisivujen kautta ja voi lisäksi harjoittaa muuta tiedotus- ja julkaisutoimintaa.

Yhdistyksen toiminta ja hallinto

Vuosi 2021 oli Homepakolaiset ry:n 10. toimintavuosi. Yhdistyksessä toteutettiin monimuotoista toimintaa sisäilma-asioiden edistämiseksi sekä vapaaehtoispohjalta, että kohdennetun toiminta-avustuksen ja yhteistyöhankkeiden kautta.

Yhdistyksen kokous järjestetään vuosittain touko-lokakuun välisenä aikana. Yhdistyksen hallituksen toimintakausi on kokousten välinen aika. Yhdistyksen kokous järjestettiin sääntömääräisesti kerran vuonna 2021. Yhdistyksen hallitus kokoontui vuonna 2021 kolmetoista kertaa.

Yhdistyksen puheenjohtajana toimi vuonna 2021 Tiina Julin. Lokakuun vuosikokouksessa Tiina Julin valittiin jatkamaan edelleen puheenjohtajana.

Heinäkuussa 2021 yhdistys palkkasi palkkatuella vuoden määräaikaisiin työsuhteisiin kolme osa-aikaista (25h/viikko) työntekijää: hallintosihteerin, jäsensihteerin ja järjestösihteerin. Syyskuussa 2021 palkattiin vuoden määräaikaiseen työsuhteeseen osa-aikainen (25h/viikko) järjestelmäkehittäjä.

Koronatilanteesta johtuen kaikkia suunniteltuja toimintoja ei voitu toteuttaa vuonna 2020. Tämän vuoksi aiemmin myönnetylle kohdennetulle Stean avustuksen loppusummalle haettiin käyttöajan jatkoa vuodelle 2021. Saadun jatkoajan avulla yhdistys pystyi edelleen jatkamaan tiedon ja ratkaisujen tuottamista ja kokoamista sisäilmasta sairastuneiden työelämäkysymysten, asumisen, opiskelun ja koulunkäynnin ratkaisujen kehittämiseksi ja eriarvoisuuden vähentämiseksi.

TILINTARKASTUS JA KIRJANPITO

Tilintarkastaja

SYS Audit Oy, vastuullisena tilintarkastajana KHT Lauri Heinonen.

Kirjanpito

Yrityspalvelut Tuela Oy

STEA-AVUSTUS

Kohdennettu toiminta-avustus (Ak-avustus)

Yhdistyksessä toteutettiin 2017–2019 Stean kohdennetun toiminta-avustuksen puitteissa toimintaa, joka oli jatkoa vuosien 2014–2017 Ratkaisuja sisäilmasairaille -projektille.

Yhdistykselle ei myönnetty jatkoa Stean Ak-avustukselle vuodelle 2020. Siirtyvän avustuksen turvin yhdistys keskittyi vuonna 2021 jalkauttamaan hankkeessa kerättyä tietoa järjestämällä webinaareja ja jäseniltoja sekä viestimällä muun muassa sosiaalisessa mediassa.

Ak-avusteisen toiminnan tavoitteena oli tuottaa vaikuttavia ratkaisuja sairastuneiden työelämä- ja asumiskysymyksiin hyödyntämällä tutkimus- ja kokemustietoa, sekä verkostotoiminnan ja viestinnän avulla.

Toiminnassa kartutetiin tietopohjaa sisäilmasairaiden työelämäosallisuuden mahdollistavista keinoista ja näihin liittyvistä solmukohdista sekä edistettiin sisäilmasta sairastuneille soveltuvien tilojen kehittämistä. Työ tapahtui verkostona useiden alojen osaamista hyödyntäen. Toiminnan puitteissa koordinoimme mm. monialaista työpajatoimintaa.

Toiminnassa tuotettiin julkaisuja mm. sisäilmasta oireilevien työelämässä pitämiseksi ja ymmärryksen lisäämiseksi sisäilmakodittomuudesta.

Työ oli pitkäjänteistä kehittämistyötä. Kauaskantoisena tavoitteena oli vähentää sisäilmasta sairastuneiden syrjäytymistä, asunnottomuutta ja lisätä sairastuneiden työelämässä jatkamisen mahdollisuuksia.

Henkilöstö

Yhdistyksessä työskenteli vuoden 2021 aikana palkkatuella 5 eri henkilöä, yhteensä 1,5 henkilötyövuoden verran. Yhdistys maksoi myös tuntitöistä joitakin työviikkoja.

TYÖTÄ, TAPAHTUMIA JA TUOTOKSIA

KOKEMUSTIEDON HYÖDYNTÄMINEN, YHTEISTYÖ JA TIEDON TUOTTO

Yhdistys toimi aktiivisesti yhteistyössä alan toimijoiden kanssa ratkaisujen aikaansaamiseksi. Pidimme säännöllisesti yhteyttä alan asiantuntijoihin,viranomaisiin ja muihin järjestöihin sekä liittoihin niin Suomessa kuin ulkomailla.

Työmme perustui myös vuonna 2021 tiedolla vaikuttamiseen. Vaikuttamistyömme tärkeä kulmakivi oli sisäilmasta sairastuneiden tilanteen tunteminen ja tästä ymmärryksestä johdetun tiedon tuottaminen. Taustatietoa on aikaisempina vuosina kerätty kyselyin, haastatteluin, työpajoissa sekä yhteydenotoissa ja sosiaalisen median keskusteluryhmiä seuraamalla. Tältä pohjalta olemme edelleen tuottaneet verkosto- ja vaikuttamistyön välineiksi mm. tapauskuvauksia, taulukointeja ja erilaisia koosteita.

Koottua tietoa olemme tuoneet yhteistyöverkoston käyttöön. Keskeisiä yhteistyötahojamme ovat olleet muut potilas- ja sisäilmajärjestöt, ammattijärjestöt sekä lapsiasiajärjestöt, tutkijat ja asiantuntijat sekä sisäilma-asioissa toimivat päättäjät ja viranomaiset.

Yhteistyö on merkittävässä roolissa, jotta näin laajaan ja haastavaan ongelmaan voidaan saavuttaa mielekkäitä ja vaikuttavia ratkaisuja. Tavoittelemme yhteistyöllä tiedon ja ymmärryksen lisääntymistä, jotta ratkaisuja voidaan kohdentaa oikeisiin ongelmiin siten, että sairastuneet saavat apua ja heitä syrjäyttäviin merkittäviin rakenteellisiin epäkohtiin voidaan rakentaa pysyviä ratkaisuja.

Ratkaistaan yhdessä! -hanke

Homepakolaiset ry toimi *Ratkaistaan yhdessä!* -hankkeessa Suomen Vanhempainliiton ja Hengitysliiton kanssa. Hankkeessa tuotetaan keinoja sisäilmasta oireilevien lasten koulunkäynnin, kaverisuhteiden ja hyvinvoinnin tukemiseen. Hengitysliiton koordinoima Ratkaistaan yhdessä -hanke päättyi kesäkuussa 2021. Jatkohanke käynnistyi Vanhempainliiton koordinoimana kesäkuussa 2021. Yhdistys oli vuonna 2021 mukana sekä päättyneen että uuden hankkeen ohjausryhmässä.

Ratkaistaan yhdessä! -hankkeessa on tehty työtä useissa kunnissa sisäilmasta oireilevien lasten, nuorten ja heidän perheidensä tukemiseksi. Hankkeessa tuotetaan tarkoitukseen tietoa, toimintaohjeita ja toimintamalleja. Hankkeesta ilmestyi julkaisu kesällä 2021.

Kansainvälinen yhteistyö

Seurasimme aktiivisesti alan kansainvälistä keskustelua ja olemme yhteydessä mm. potilasjärjestöihin ja sisäilma-asioihin erikoistuneisiin terveydenhuollon toimijoihin ja tutkijoihin muualla maailmassa.

Vaikuttamistyö

Yhdistys on seurannut sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ja sen alla toimivien Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) ja Työterveyslaitoksen (TTL) toimintaa vuosien ajan. Seurantaa jatkettiin vuonna 2021. Yhdistys seurasi myös Terveet tilat 2028 -ohjelman etenemistä ja jatkoi ohjelman ja erityisesti sen alla olevan Kansallisen sisäilmaohjelman kommentointia. Yhdistys ylläpiti vuoropuhelua eduskunnan sisäilmaryhmän kanssa.

Julkaisut vuonna 2021

Homepakolaiset julkaisi vuonna 2021 STT Infon kautta kolme mediatiedotetta, joiden jakelu kohdistettiin median lisäksi myös päättäjille ja muille sidosryhmille. STT Infon tilastoinnin mukaan ne saivat yhteensä 712 sivunäyttöä ja 50 mediaosumaa. Mediatiedotteet käsittelivät sisäilmakodittomuutta, työelämäosallisuutta, väliinputoajuutta ja ongelmien ratkaisukeinoja. Tiedotteissa jaettiin AK-toiminnassa tuotettuja materiaaleja. Tiedotteita ovat lukeneet ja hyödyntäneet mm. ammattiliitot ja kansanedustajat. Kansanedustajien sisäilmaryhmä kutsui yhdistyksen kuultavaksi Terveet tilat 2028 -ohjelman kehittämistä koskevaan tilaisuuteen. Tilaisuus oli tarkoitus järjestää vuoden 2021 lopulla, mutta se siirtyi koronatilanteesta johtuen helmikuulle. Tilaisuutta valmisteltiin kuitenkin vuonna 2021. Sisäilmasta sairastuneilta kootussa palautteessa arvostetaan yhdistystä sairastuneiden tarpeiden ja tilanteiden asiantuntevasta esillä pitämisestä yhteiskunnassa.

Tiede ja tutkimus

Tutkitun tiedon hyödyntäminen ratkaisujen edistämisessä, keskeisten lisätutkimustarpeiden tunnistaminen ja avoin tieteellinen keskustelu ovat olleet olennainen osa tekemäämme vaikuttamistyötä. Seurasimme sisäilma-alan kotimaista ja kansainvälistä tutkimusta myös vuonna 2021.

Pyrimme laajentamaan suomalaista huoliteoriaan painottunutta sisäilmakeskustelua niihin näkökulmiin, jotka kansainvälisessä sisäilmatutkimuksessa tällä hetkellä ovat esillä.

Lisäksi olemme käyneet keskustelua sosiaali- ja terveysministeriön kanssa aiheesta. Teemme myös yhteistyötä tutkijoiden kanssa: olemme edelleen välittäneet kokoamaamme tietoa sisäilmasta sairastuneiden tilanteista eteenpäin lisätutkimuksen kohdentamiseksi.

OSALLISTUMISET

Homepakolaiset osallistui vuonna 2021 seuraaviin tapahtumiin:

JÄRJESTÄJÄ	TEEMA	OSALLISTUJIA
MUIDEN JÄRJESTÄMÄT		
Sisäilmayhdistys 9.3.	Sisäilmastoseminaari	3
Ratkaistaan yhdessä -hanke 15.3.	Koti ja koulu yhteistyössä. Vinkit vanhempien vaikuttamistyöhön koulujen sisäilmatilanteissa	2
Ratkaistaan yhdessä -hanke 18.3.	Tieto kulkee! Kuinka viestiä koulujen sisäilmatilanteissa	1
Ratkaistaan yhdessä -hanke 22.3.	Kaiken keskellä on lapsi. Koulunkäynnin järjestelyt ja hyvinvoinnin tuki koulujen sisäilmatilanteissa	1
Ratkaistaan yhdessä -hanke 25.3.	Tässä voi onnistua! Ratkaisukeskeiset askeleet koulujen sisäilmatilanteissa	1
Ratkaistaan yhdessä -hanke 31.3.	Askelmerkit auttavat. Sisäilmasta oireilevan lapsen tilanteen selvittäminen ja vertaistuki vanhemmille	1
Hengitysliitto 14.9.	Apu ja tuki sisäilmaongelmiin ja	3

	homeloukkuun jääneille - johtopäätöksiä Sisätuki-hankkeesta	
Ratkaistaan yhdessä -hanke 15.9.	Hankkeen avausta yhdistyksen työntekijöille	6
Työterveyslaitos 5.10.	Päivitä tietosi työpaikan sisäilma-asioista	2
Kuntamarkkinat (vko 37)	Useita luentoja eri aiheista	3
Hengitysliitto 11.10.	Sisäilmaongelmaisen talon ostajan ja myyjän oikeusturvan vahvistaminen lainsäädännöllä	2
Opintokeskus Visio 26.10. ja 23.11.	Erätauko ohjaajakoulutus	3
Opintokeskus Visio 12.10 ja 14.10.	Palvelumuotoilu	2
Opintokeskus Visio	Yhdistys työnantajana	1
Sisäilmayhdistys ry. 30.11. - 1.12.	Sisäilmapaja21	1
Kansalaisfoorumi 26.10. 2.11. ja 9.11.	Yhdistys ja verotus	3
Ratkaistaan yhdessä -hanke 8.12.	Hankkeen kuulumisia työntekijöille	6
		yht. 41 osallistumista
YHDISTYKSEN JÄRJESTÄMÄT		
Verkostoitumistapaaminen 15.4.		7
Verkostoitumistapaaminen 20.5.		6
Verkostoitumistapaaminen 17.6.		10
Webinaari 21.4.	Sisäilmaterveellinen rakentaminen ja remontointi	26
Jäsenilta 19.8.	Vapaata keskustelua	9
Jäsenilta 16.9.	Homekoiratutkimukset / Niina Siljander	21
Jäsenilta 21.10.	Sisäilmaterveelliset rakennusmateriaalit / Marjo Niemenmaa	14

Webinaari 3.11.	WEBINAARI lasten sisäilmaoireilusta / Tiina Tuomela ja Juha Pätsi	26
Jäsenilta 18.11.	Lapsen tukeminen koulujen sisäilmatilanteissa / Ratkaistaan yhdessä -hankkeen työntekijät. Mukana Lapsen oikeuksien viikon ohjelmassa.	13
Viikkolounas 15.7. - 9.12.	Työtapaaminen meetissä joka viikon torstaina yht. 21 kertaa	108
		yht. 240 osallistumista

Tapahtumiin osallistuttiin yhteensä 261 kertaa.

SOSIAALINEN MEDIA JA INTERNET-SIVUT

Yhdistys on jatkanut tiedotustyötä sisäilmaan liittyvistä terveyshaitoista ja ajankohtaisista sisäilmasairauksiin liittyvistä sosiaalipoliittisista kysymyksistä olemalla yhteydessä median edustajiin.

Internet-sivut

Internet-sivuillamme vieraili vuonna 2021 64 330 kävijää, joista eri osoitteista 50 342. Yksittäisiä sivuja luettiin yhteensä 99 689 kertaa.

Luettuja kestosuosikkeja ovat vuodesta toiseen olleet sisäilmaoireilun tunnistamiseen sekä työelämäratkaisuihin liittyvät sivut sekä erilaiset yhteiskunnallisia ongelmakohtia kuvaavat sivut. Myös kansainvälisiä uutisia ja tiedekoosteita luetaan ahkerasti. Käydyimmät yksittäiset sivut olivat terveyshaitat -sivu ja sisäilmasairauden kolme astetta -kokonaisuus.

Se rikkoo ihmisen ja tulee kalliiksi kaikille - kolme tarinaa häiriökysynnästä sivu julkaistiin yhdistyksen nettisivulla 18.12. ja Facebookissa 22.12. Tarinoista Anssin tarinaa oli luettu vuoden loppuun mennessä jo 500 kertaa.

Sosiaalinen media

Vuonna 2021 yhdistys jatkoi aktiivista viestintää sosiaalisessa mediassa. Olemme panostaneet sosiaalisessa mediassa seuraaviin seikkoihin:

- Ymmärryksen lisääminen sisäilmasairastumisesta ja siihen liittyvistä haasteista
- Ratkaisukeskeisyys ja uudet näkökulmat

- Sisäilmasairaita työssään kohtaavien henkilöiden työkalupakin kasvattaminen
- Työelämässä jatkamisen ratkaisut
- Kansainvälinen tutkimus
- 10-vuotisjuhlavuoden kampanja

Facebook: Seuraajia Homepakolaiset ry:n Facebook-sivulla vuoden 2021 lopussa oli 3747.

Twitter: Yhdistyksellä oli vuoden 2021 lopussa Twitterissä 487 seuraajaa ja vuoden aikana twiittejä yhteensä 243 kpl.

Vuonna 2019 perustetulla Linkedin -kanavalla seuraajien määrä kasvoi vuonna 2021 72:een. Linkedinissä julkaistiin samoja päivityksiä kuin Facebookissa.

Uutishuone

Vuonna 2021 STT-infon kautta jaettiin 3 mediatiedotetta.

Häiriökysyntää sote-palveluissa on mahdollista vähentää
https://www.sttinfo.fi/tiedote/hairiokysyntaa-sote-palveluissa-on-mahdollista-vahentaa?publisherId=59033349&releaseId=69912929

Sisäilmakodittomat jäämässä ilman apua - tätäkö hallitus tarkoitti?
https://www.sttinfo.fi/tiedote/sisailmakodittomat-jaamassa-ilman-apua---tatako-hallitus-tarkoitti?publisherId=59033349&releaseId=69921702

Suomessa sairastutaan edelleen sisäilmasta – järjestelmän ongelmiin ei ole löydetty toimivia ratkaisuja

https://www.sttinfo.fi/tiedote/suomessa-sairastutaan-edelleen-sisailmasta-jarjestelman-ongelmiin-ei-ole-loydetty-toimivia-ratkaisuja?publisherId=59033349&releaseId=69928176

MESSUT JA TAPAHTUMAT

Vuonna 2021 yhdistys ei osallistunut messuille eikä muihin tapahtumiin, koska ne olivat koronatilanteen vuoksi peruttu.

Yhdistyksessä järjestetään viikottain työntekijöille suunnattuja etäpalavereja. Palavereissa käytiin läpi yhdistyksen tilannetta, sisäilma-aiheita ja muita ajankohtaisasioita.

YHDISTYKSEN VARAINHANKINTA JA TALOUS

Yhdistys sai STEAlta kohdennettua toiminta-avustusta (Ak-avustus) vaikuttamistyöhön, toiminnan kehittämiseen ja verkostotyön koordinointiin 2017-2019. Ak-toiminta-avustusta myönnettiin vuodelle 2019 205 000 euroa, josta siirtyi vuodelle 2020 73 205,78 euroa. Avustuksen käyttöaika on kaksi vuotta, eli siirtynyt avustus olisi tullut käyttää vuoden 2020 aikana, mutta johtuen koronaepidemian aiheuttamista yhteiskunnallisista muutoksista ja rajoitteista, kaikkea toimintaa ei voitu toteuttaa. Siirtyneestä avustuksesta käytettiin vuonna 2020 54 525,36 euroa, loppuavustukselle 20 240,42 euroa Stea myönsi käyttöajan pidennystä vuodelle 2021.

Vuonna 2021 yhdistys haki ja sain rahankeräysluvan. Tätä varten avattiin uusi rahankeräystili.

Yhdistyksen jäsenmaksut olivat vuonna 2021 kannatusjäseniltä 15 € ja alennettu kannatusjäsenmaksu mm. opiskelijoille, työttömille ja eläkeläisille 5 €. Jäsenmaksutuloja ja lahjoituksia kertyi yhteensä 3107,00 euroa.